

POHJANMAAN OPETTAJA ÖSTERBOTTENS LÄRARE

1/2011

1.4.2011

www.oajpohjanmaa.fi

POHJANMAAN
ALUEYHDISTYKSEN
TIEDOTUSLEHTI

- 1 Kiivas kevät edessä opettajajärjestössä
En aktiv vår inom lärarfacket
- 13 Vaasan Lyskalla tykyttää

Kiivas kevät edessä opettaja- järjestössä

OAJ:n jäsenistöä koskevat asiat ovat koko laajuudessaan työn alla kuluvan kevään aikana. Sopimusneuvottelut ovat olleet alkuvuodesta kiivaimmillaan ja sopimukseen on päästy koko kunta-alalla sekä valtion sopimussektorilla että kaikilla opetusalan sopimusalueilla. Hyvä niin.

Sopimusten tasolla ei päästä juhli-
maan mutta nykyisessä tilanteessa
tulosta voidaan perustellusti pitää sääli-
lisenä. Kaikilla julkisen sektorin sopi-
musalueilla sopimusten taso on melko tarkkaan 2,4
prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että kuluvan vuoden
aikana työntekijöiden palkan ostovoima säilyy en-
nallaan, mikäli inflaatio ei lähde voimakkaasti nou-
semaan nykytasostaan. Toki monet kansainväliset
liikehdinnät saattavat johtaa siihen.

Koko koulutus- ja varhaiskasvatussektoria kiin-
nostaa kovasti mitä tapahtuu 17.4 eduskuntavaaleis-
sa ja mitä sen jälkeen kirjoitetaan tulevan hallituksen
ohjelmaan. Sen pohjalta tullaan valmistelemaan
myös uusi opetus- ja kulttuuriministeriön hallin-
nonalan opetuksen ja tutkimuksen kehittämissuun-
nitelma (ns. Kesu). Erittäin tärkeää on nyt se, että
koko opettajakenttä on liikkeellä sekä vaalien alla
että vaalipäivinä. Meidän yhteinen tehtävämme on
nostaa vaalituloksissa esille koulutukseen ja var-
haiskasvatukseen liittyvät tavoitteemme ja kysyä sekä
kansanedustajaehdokkaitten että heidän edustamiensa
puolueitten kantoja meille tärkeisiin kysymyksiin.
Siltä pohjalta oman äänestyspäätöksenkin tekeminen
on helpompaa.

Tulevassa hallitusohjelmassa tullaan määrittä-
mään koulutuksen ja varhaiskasvatuksen resursointi-
a. Vain riittävän vahva resursointi takaa opettajille
ja rehtoreille sekä sivistyssektorin muille johtajille
mahdollisuudet vastata yhteiskunnan asettamiin va-
atimuksiin, jotka yhteiskunnan monimuotoistumisen
myötä eivät ole ainakaan vähentymässä.

Vaaliteemojamme lista (www.oaj.fi) on hengästyt-
tävän pitkä, mutta kuvaa samalla sekä koko opetus- ja
kasvatusalan kehittämistarpeita että OAJ:n toimiston
toimintakenttää ja edunvalvontatehtäviä jäsenistöm-
me hyväksi.

Ammattijärjestömme on edelleenkin tarpeen te-
rävöittää sekä kansallisella että paikallisella ja alue-
tasolla viestintäämme työmme sisällöistä ja toimin-
taedellytyksistä. Niin saamme aiempaa paremmin
tehtyä näkyväksi opettajien työtä ja työn vaikutuksia.

En aktiv vår inom lärarfacket

Avtalsförhandlingarna har varit inten-
siva i början av året. Avtal har nåtts
för hela den kommunala sektorn, den
statliga sektorn och för alla avtalsområ-
den inom undervisningssektorn. Bra så.

Avtalsnivån är ingen höjare, men i
dagens ekonomiska läge kan resultatet
ändå anses vara rimligt. Nivån är ganska
exakt 2,4 procent inom den offentliga
sektorns alla avtalsområden. Det här be-
tyder att arbetstagarnas köpkraft bibehålls på samma nivå i år ifall inflationen

inte stiger kraftigt från den nuvarande nivån. Dock kan internationella händelser resultera i detta.

Hela sektorn för utbildning och fostran följer in-
tresserat med vad som händer i riksdagsvalet den 17
april och hur det kommande regeringsprogrammet
sedan utformas. Utgående från regeringsprogrammet
bereds sedan en ny utvecklingsplan för utbildning
och forskning (KESU) inom undervisnings- och kul-
turministeriets förvaltningsområde. Det är oerhört
viktigt att alla lärare aktiverar sig under valet och val-
dagarna. Det är allas vår gemensamma uppgift att lyfta
fram våra mål för utbildning och fostran vid olika
valtillställningar. Fråga riksdagskandidaterna hur de
själva, och partierna som de representerar, ställer sig
till de frågor som är viktiga för oss. Efter det är det
sedan lättare att besluta hur man ska rösta.

I det kommande regeringsprogrammet definieras
resurserna för utbildning och fostran. Endast tillräck-
liga resurser garanterar lärarna och rektorerna samt
övriga chefer inom bildningssektorn möjligheter att
svara på de krav som samhället ställer och som bara
ser ut att öka.

Listan över våra valteman är väldigt lång (www.oaj.fi) men beskriver samtidigt utvecklingsbehoven
inom området för utbildning och fostran samt OAJ-
kansliets verksamhetsfält och intressebevakning till
gagn för medlemmarna.

Det finns fortsättningsvis ett behov av att effekti-
vera informationen om vårt arbete och våra verksam-
hetsförutsättningar både på den nationella, lokala och
regionala nivån. På så sätt lyfts lärarnas arbetet och
effekterna av det bättre fram. När förhandlingsverk-
samheten på det lokala och regionala planet ökar och
förstärks, måste alla nivåer och alla funktioner vara
välfungerande. Det här förutsätter en ivrig och kun-
nig skara av fackligt aktiva. Det starkaste stödet fås av
medlemmarna.

Jag önskar att medlemmarna visar sin uppskatt-

Kun samaan aikaan paikallinen ja alueellinen neuvotelutoiminta lisääntyy ja vahvistuu, on kaikkien ta-
sojen organisaatioiden oltava hyvässä vireessä. Tämä
edellyttää innostunutta ja osaavaa järjestöaktiivien
joukkoa. Tärkein tuki tulee aktiiviselta jäsenistöltä.

Toivonkin, että jäsenistömme osoittaa arvostuk-
sensa ja tukensa järjestöaktiiveille. He ovat yhteisellä
asialla yhteiseksi hyväksi. Ilmaiseksi ja ilman aktiivis-
ta toimintaa ei opetushenkilöstönkään edunvalvonta
tule hoidetuksi.

Toivotan hyvää kevättä ja voimia sekä kannusta-
vaa kollegiaalisuutta tärkeään työhönne koko suoma-
laisen yhteiskunnan tulevaisuuden hyväksi!

Olli Luukkainen
OAJ:n puheenjohtaja

ning och ger sitt stöd till de OAJ-aktiva. De sköter
gemensamma frågor till förmån för alla medlemmar.
Intressebevakningen för undervisningspersonalen
fungerar inte gratis och utan aktiv verksamhet.

Jag önskar er en trevlig vår samt krafter och kol-
legialt stöd för det viktiga arbete som ni utför till gagn
för hela det finländska samhällets framtid!

Olli Luukkainen
OAJ:s ordförande

OAJ:n alueyhdistyksen lahjoitus Vaasan yliopistolle

OAJ:n Pohjanmaan alueyhdistys osallistui Vaa-
san yliopiston varainkeruuseen 1000 euron
lahjoituksella.

Vaasan yliopiston järjestämä lahjakirjan luovu-
tustilaisuus pidettiin 21.12.2010 Vaasan yliopis-
tossa.

Alueyhdistystä edustivat yhdistyksen puheen-
johtaja Ari Rousu ja YLL-jaoston puheenjohtaja
Raija Berglund sekä YLL-jaoston jäsen, Vaasan
yliopistolehtori ry:n puheenjohtaja Suvi Isohella.

*OAJ:n Pohjanmaan alueyhdistyksen puheenjohtaja Ari Rousu ja YLL-jaoston puheen-
johtaja Raija Berglund lahjakirjan luovutustilaisuudessa.*

Puheenjohtajan palsta

Ordförandens kolumn

Mitä hyötyä tästä on minulle? Se on kysymys, jonka monet opettajat ovat kuulleet. Oppilaat tai opiskelijat arvelevat, että jokin oppiaine tai opiskeltava asia on turha eikä hyödytä heitä henkilökohtaisesti. Joskus tuntuu, että nykynuorten maailmassa kaikki pitäisi saada heti. Vain sillä on merkitystä, mitä minä pidän tärkeänä ja mistä minä hyödyn. Toisten huomioon ottaminen, oman vuoron odottaminen ja sen hyväksyminen, että yhteiskunta, koulujärjestelmäkkin, on rakennettu yhteisen edun periaatteelle, on vaikeaa.

Nuoria ei kuitenkaan voi syyttää, sillä jotenkin koko suomalaisen yhteiskunnan ilmapiiri tuntuu ylikorostavan yksilöllisyyttä. Lähes kaikenlainen yhdistystoiminta, kuten poliittinen tai ammatillinen, on epämuodikasta. Taloudellinen menestys ja omat persoonalliset valinnat, joihin harvoilla on mahdollisuuksia, saavat yliampuvaakin julkisuutta. Onnistujia ihaillaan.

Kolikon kääntöpuoli on, että taloudelliset tappiot koituvat usein yhteiskunnan, veronmaksajien, maksettaviksi. Näin kävi 1990-luvun laman aikana Suomessa ja taas parin viime vuoden taantumassa sekä Euroopassa että Amerikassa. Korkeasuhdanteessa voittoja kahmineet ”menestyjät” kaikkoavat rahoineen, kun alkaa mennä huonommin. Jälkien siivoaminen jää yhteiskunnan tehtäväksi.

Koulut ja oppilaitokset ovat osa yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa. Koulutuksen varsin tärkeä perinteinen tehtävä on ollut ”kansalaistaminen”, eli uuden sukupolven kasvattaminen ottamaan vastuulleen yhteisön menestymisen jatkossakin. Siihen kuuluu myös kansalaistointia, joka useimmiten tarkoittaa toimimista erilaisissa yhdistyksissä.

Vastuun kantaminen yhteisistä asioista on kuitenkin epämuodikasta. ”Miten se minua hyödyttää”-asenne on valitettavan yleinen. Vallitseeko sama asenne opettajienkin, tulevien päättäjien kasvattajien, keskuudessa? Ovatko opettajat valmiita kantamaan vastuuta yhteisistä asioista?

Opettajat ovat vastuunkantajia, sillä he luotsaavat kiitettävästi kasvavaa sukupolvea lastentarhoissa, peruskouluissa, toisella asteella ja korkeakouluissa. Työ hoidetaan kunnialla. Se taitaakin imaista kaikki mehut, sillä opettajayhdistykset, niin pedagogiset kuin ammatilliset, potevat toimijoiden puutetta. Esimerkiksi joillakin paikallisyhdistyksillä on vaikeuksia saada puheenjohtajia ja muita hallituksen jäseniä.

Vad har jag för nytta av det här? Det är en fråga som många lärare fått höra. Elever eller studerande anser att ett läro- eller studieämne är onödigt och att det inte medför någon personlig nytta. Ibland känns det som om nutidens ungdomar är vana vid att få allting serverat genast. Det enda som spelar någon roll är om jag anser det vara viktigt och vad jag har nytta av. Det är svårt att beakta andra människor, vänta på sin tur och att godkänna att samhället, liksom skol-systemet, är uppbyggt enligt en princip om gemensam nytta.

Man kan dock inte skylla på de unga, på något sätt känns det som om atmosfären i hela det finska samhället överbetonar individualitet. Så gott som all föreningsverksamhet, så som politisk eller yrkesmässig, är omodernt. Ekonomisk framgång och egna personliga val, vilka endast få har möjlighet till, får till och med överdriven offentlighet. Man beundrar de personer som lyckas.

När man vänder på steken är det ofta samhället och skattebetalarna som får betala för de ekonomiska förlusterna. Så gick det under 1990-talets ekonomiska recession i Finland. Under de senaste årens nedgång har samma sak upprepats både i Europa och i USA. De ”framgångsrika” som kammat åt sig vinsterna under högkonjunkturen försvinner med sina pengar när sämre tider nalkas. Samhället får städa upp spåren.

Skolorna och läroinrättningarna är en del av en gemenskap, en del av samhället. Utbildningens mycket viktiga traditionella uppgift har varit att få eleverna att bli goda medborgare, dvs. att fostra den nya generationen att ansvara för samhällets välgång även i fortsättningen. Där ingår även medborgarverksamhet, vilket oftast innebär att man är verksam inom olika föreningar.

Det ligger dock inte i tiden att bära ansvar för gemensamma frågor. ”Hur gynnar det här mig”-attityden är beklagligt vanlig. Gäller samma attityd även bland lärare, bland dem som fostrar våra kommande beslutsfattare? Är lärarna beredda att bära ansvar för gemensamma ärenden?

Lärare är ansvarsbärare eftersom de på ett berömligt sätt lotsar den växande generationen i daghem, grundskolor, på andra stadiet och i högskolorna. Arbetet sköts med ära. Det är möjligt att just det här suger musten ur lärarna, eftersom lärarföreningar – såväl pedagogiska som yrkesmässiga – lider av brist på

Vuosikokouksiin ei tulla, ettei vain jouduta joksikin vastuunkantajaksi.

Aina väliin kuulee kysyttävän, ”miksi OAJ ei tee mitään”. Mikä se OAJ on? OAJ olemme me, jäsenet. Toimiston henkilökunta Helsingissä Akavatalolla on ”meillä töissä”. He toteuttavat OAJ:n hallituksen ja valtuuston, meidän edustajiemme päätöksiä. Hallituksen ja valtuuston jäsenethän ovat eri oppilaitoksissa ”kentällä” töissä olevia rehtoreita ja opettajia.

Ammattiyhdistysura alkaa yleensä toimimisesta paikallisyhdistyksessä hallituksen jäsenenä, puheenjohtajana tai luottamusmiehenä. Näistä tehtävistä siten, jos intoa riittää, päädytään alueyhdistyksen hallitukseen ja/tai valtakunnallisiin tehtäviin, esimerkiksi OAJ:n valtuustoon.

Opettajien ammatillinen yhteisöllisyys toteutuu varsin hyvin, sillä edelleen suurin osa opettajista on OAJ:n, tai oikeastaan jonkun paikallisyhdistyksen, jäseniä. Paikallisyhdistykset ovat keskeinen osa opettajien edunvalvontaa. Haastankin nyt vain ”passiivisesti” jäsenmaksunsa maksavia paikallisyhdistysten jäseniä ryhtymään ”aktiiviseksi” toimijoiksi omassa yhdistyksessään. Toimimisesta paikallisyhdistyksessä ei ehkä saa itselleen mitään suoraa ”hyötyä”, mutta se on sitä yhteisten asioiden hoitamista, johon me yritämme nuorisoammekin kasvattaa.

Helmikuun paukkupakkasilla kevättä odotellen ja sitä toivotellen

Ari Rousu, OAJ Pohjanmaan puheenjohtaja

medlemmar. En del lokalföreningar har till exempel svårt att få ordförande och andra styrelsemedlemmar. För att slippa bli ansvarstagare låter man bli att dyka upp på årsmötena.

Då och då får man höra ”varför gör OAJ ingenting?”. Vad är OAJ? OAJ består av oss, medlemmarna. Kanslipersonalen i Akavahuset i Helsingfors ”arbetar hos oss”. De förverkligar beslut som fattats av OAJ:s styrelse och fullmäktige, våra representanter. Styrelse- och fullmäktigemedlemmarna består ju av rektorer och lärare som arbetar ”ute på fältet” i olika läroinrättningar.

Karriären inom yrkesföreningarna börjar ofta med att man är verksam i en lokalförenings styrelse, som ordförande eller förtroendevald. Från dessa uppgifter övergår man sedan – om viljan finns – till lokalförenings styrelse och/eller till riksomfattande uppgifter, såsom OAJ:s fullmäktige.

Lärarnas yrkesmässiga gemenskap förverkligas ganska väl eftersom en stor del av lärarna fortsättningsvis är medlemmar i OAJ, eller närmare bestämt i någon lokalförening. Lokalföreningarna är en central del av lärarnas intressebevakning. Jag utmanar alla er som endast är ”passiva” medlemmar som betalar sin medlemsavgift att bli ”aktiva” aktörer i sin egen förening. Man kanske inte har någon direkt personlig ”nytta” av att vara verksam i en lokalförening, men det är en aktivitet som gynnar gemensamma ärenden, en uppgift som vi även försöker fostra våra ungdomar till.

I väntan på våren och med önskan om en trevlig sådan – den stränga februarikölden till trots

Ari Rousu, ordförande för OAJ Österbotten

Ajankohtaista OAJ:n hallituksesta ja toimikunnista

Kunnallisen alan työrauha on varmistettu tälle kalenterivuodelle. Palkkasopimus saatiin sovittua viime metreillä. Kuntatyönantaja joutui sopimuskevyään päänavajaiksi. Yksityisen sektorin isot liitot, kuten rakennus ja kemia, irtisanoivat omat sopimuksensa tammi-helmikuun vaihteessa ja tätä ajankohtaiskatsausta kirjoitettaessa yksityisen sektorin neuvottelut ovat kesken ja lakkokevät uhkaa monella alalla. Kunnallisen alan palkkaratkaisu oli OAJ:n ja JUKO:n uuden puheenjohtajan Olli Luukkaisen koetinkivi. Hän selviytyi kuitenkin loistavasti neuvotteluista yhdessä muiden kokoneiden neuvottelijoiden kanssa. Tässä yhteiskunnallisessa taustatilanteesta saavutettu 2,4 %:n kustannusvaikutteinen sopimus saavutti ne päätavoitteet, mitä OAJ:n hallitus linjasi perustavoitteiksi. Sopimuksessa pyrittiin varmistamaan opettajien ostovoima inflaatioon nähden. Tavoitteena oli myös, että yleiskorotuksen osuus on suurempi kuin paikallisen järjestelyvaran. Kunta-alan yleiskorotuksena maksetaan 1.5.2011 1,2 %. Paikallisen järjestelyvaran suuruus on samana ajankohtana 0,8 %. Tällä erällä tasoitetaan tällä kertaa kuntien kalleusluokituksien eroja ykkös- ja kakkoskalleuskuntien kesken. Ero kapenee 2,34 %:sta 1,54 %:iin. Lisäksi kakkoskalleuskunnissa voidaan käyttää 0,2 % paikallisten epäkohtien korjaamiseen. Ykköskalleusluokan kunnissa paikallisiin epäkohtiin on käytettävissä 0,8 % palkkasummasta. Toukokuun alussa on jaossa myös kertaeränä OVTES-puolella 140 euroa ja KVTES:ssa ja tes:ssa 100 euroa.

Eduskuntavaalit lähestyvät ja OAJ:n järjestöko-neisto on valmistellut ehdokkaille materiaalia, jolla pyritään varmistamaan koulutuspoliittisten tavoitteiden läpimeno myös tulevalle eduskunta- ja hallituskaudelle. Samoilla tavoitteilla OAJ suuntaa myös uuden Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (KESU:n) valmisteluihin ensi kesän ja syksyn aikana. Vaalitavoitteissa halutaan eron ylisuurista opetusryhmistä kaikilla koulutusasteilla ja varhaiskasvatuksessa. Opettajien lomautukset halutaan estää lainsäädännöllä ja vaikuttamalla AVI:n suuntaan valvonnan tehostamiseksi. Opettajien ammattinimike halutaan suojata kelpoisuusvaatimukset täyttävillä opettajilla. Yksi tärkeä tavoite on hallitus-

kauden mittainen opettajankoulutuksen laajennusohjelma ammatilliseen opettajankoulutukseen ja yliopistolliseen lastentarhanopettajakoulutukseen.

OAJ toteutti verkkohaastattelun kautta tammikuun aikana ns. Työmarkkinatutkan, johon vastasi 2547 opettajaa. Osallistujat kirjoittivat yhteensä 8538 ajatusta käytännön opetustyön haasteista. Eniten vastauksissa nousivat esiin johtaminen, lisääntyneet oheisteh-tävät, tyytymättömyys palkkaan sekä heterogeeniset ja isot opetusryhmät. Myös ahtaat ja huonokuntoiset työtilat, opetushenkilöstön vähäisyys ja pienet määrärahat nousivat monilla vastaajilla voimakkaasti esiin. Lisäksi perusopetuksen lainsäätöuudistuksen tuomat muutokset perusopetuksen erityisopetukseen huolestuttavat opettajia. Opettajat pohtivat erityistä tukea tarvitsevien määrän kasvamista sekä heidän opimistaan integroituna yleisluokkiin. Moni on myös huolissaan omasta osaamisestaan erityispedagogiikan osalta sekä jaksamisestaan lisääntyvän työmäärän paineissa.

Perusopetuksen ryhmäkokoselvitys 2010 osoittaa, että ryhmäkoot ovat kahdessa vuodessa hieman pienentyneet. Toivottavasti OKM:n myöntämät uudet hankerahat opetusryhmien edelleen pienentämiseen saavuttavat Pohjanmaan Opettajan lukija-alueella ne tavoitteet, mitkä on asetettu oppilaiden ja opettajien hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Matti Sippola

OAJ:n valtuuston II varapuheenjohtaja

Terveisiä pohjalaisille!

Hälsningar till österbottningar!

Aurinko on noussut päivä päivältä yhä korkeammalle ja kevät tulee kohisten, vaikka sitä ei talven kovimpien pakasten kipristellessä nenää kovin paljon jaksanut ajatellekkaan. Tätä kirjoitettaessa opetusalan palkkaratkaisu on suurimpien ryhmien osalta saatu valmiiksi. Silmään pisti siinä taas kerran se, että kaikkea ei työnantaja maksa kaikkia opettajia koskevana tasokorotuksena, vaan osa korotuksesta jätettiin paikallisesti sovittavaksi erilaisin nimikkein. Kuntatyönantajan pyrkimys palkanmaksun hajauttamiseen ei mielestäni ole kaikilta osin kannatettava asia. Pahimmillaan se saattaa johtaa opettajien eriarvoiseen kohteluun ja epäsopuun työyhteisössä. Opetusalan palkkaukseen ei yksinkertaisesti voi soveltaa teollisuudesta tuttuja menetelmiä, jossa esim. tuottavuus on paljon helpommin mitattavissa.

Muutaman viikon kuluttua 17.4. Suomen kansa käy jälleen vaaliuurnille. Toivottavasti Sinä lukijani muistat käydä äänestämässä ja äänestät nimenomaan koulutuksen tärkeyttä korostavaa ehdokasta.

Seuraava eduskunta joutuu heti ensitöikseen ottamaan kantaa julkisen talouden kestävyysvajeen korjaamiseksi, joka nykytietojen valossa on n. 8 miljardia euroa. Sen verran on siis julkisen talouden, johon

opetustoimikin kuuluu, säästettävä, jotta nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää. Toinen vaihtoehto on nostaa maamme bruttokansantuotteen kasvu nykyisestä kahdesta prosentista viiteen prosenttiin. Se tempu tuskin onnistuu, kun maksettavana on EU:n pankkikriisin jälkihoito.

Seuraavien valtiopäivien aikana koulutuspolitiikkaan tehdään takuuvarmasti kestävyysvajeita korjaavia toimenpiteitä. Vain äänestämällä koulutuspolitiikkaa tärkeänä pitäviä ehdokkaita voimme osaltamme olla ehkäisemässä opetuslalle suunnitteilla olevia heikennyksiä.

AURINKOISIA KEVÄTPÄIVIÄ JA LÄMMINTÄ TULEVAA KESÄÄ KAIKILLE !

Lasse Mansikka-aho
päätoimittaja
lassema@suomi24.fi

www.oajpohjanmaa.fi

Opettaja – käytä äänioikeuttasi!

Tarvitaanko varhaiskasvatuksessa erityislastentarhanopettajaa?

Tämän kysymyksen olen kuullut, kun olen kertonut olevani kiertävänä erityislastentarhanopettajana.

Vastaus on: ”KYLLÄ; siellä sellaista ihmistä vasta tarvitaankin!”

Laki erityislastentarhanopettajien palvelujen saatavuuden vahvistamisesta (272/2005:9§) annettiin 22.12.2006. Laki tuli voimaan 01.01.2007. Siinä sanottiin: ”kunnan käytettävissä tulee olla lasten päivähoidossa esiintyvää tarvetta vastaavasti sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukaisesti määräytyvän kelpoisuuden omaavan erityislastentarhanopettajan palveluja”.

Kyseiseen päivähoidolakiin ei sisällytetty säännöksiä erityislastentarhanopettajan tehtävistä, eikä niin ikään sitä, mikä on ”tarvetta vastaava”. Viimeisin suositus on yksi erityislastentarhanopettaja 250:ntä päivähoidossa olevaa lasta kohden. Tässä onkin suuria poikkeamia kuntien kesken.

Kuvassa kirjoittajan ensiaskelkengät 70-luvulta

MITÄ ERITYISLASTENTARHANOPETTAJA TEKEE?

On ollut seuraava kysymys, mitä minulta on kysytty.

Vastaus on: ”erityislastentarhanopettajan tehtävänä on VARHAINEN PUUTTUMINEN ja ERITYINEN TUKI!”.

Erityislastentarhanopettaja on erityisvarhaiskasvatuksen asiantuntija, jonka tehtävä on myös olla vanhempien ja henkilökohtaisen tukena yksittäisen lapsen tai lapsiryhmän hoitoon, kasvatukseen, oppimiseen tai kuntoutukseen liittyvissä asioissa.

Erityislastentarhanopettaja (elto)

- voi ohjata lapsia yksilöllisesti tai pienryhmissä
- ohjaa ja on mukana erityisen tuen suunnittelmi- en ja henkilökohtaisten opetuksen järjestämistä koskevien suunnitelmien (HOJKS) tekemisessä
- tekee kuntouttavaa varhaiskasvatustyötä lasten parissa
- koordinoi kuntoutusta päivähoidossa eri yhteistyötahojen kanssa (esim. perheneuvola)
- ohjaa tarvittaessa tutkimuksiin
- kiertää säännöllisin väliajoin tai sopimuksen mukaan päivähoidon eri toimipisteitä. Käyn- teihin liittyy keskustelu lasta hoitavien henkilöiden kanssa (mahd. myös vanhempien)
- seuraa lasten toimintaa päivähoidossa
- pyrkii siihen, että etsitään ja löydetään yhdessä sopivia väliintulon menetelmiä; erilaisia vaihto- ehtoja, neuvoja ja ratkaisukeinoja. Ei sano mit- ten asiat PITÄÄ tehdä!

Mari Rinta-Nikkola

OAJ Pohjanmaan lto-jaoston

sekä lehti-toimikunnan jäsen

Kiertävä erityislastentarhanopettaja (kelto)

(erityisluokanopettajana 2010-2011)

Kutsu vieras alueyhdistyksestä!

Paikallisyhdistykset voivat kutsua Pohjanmaan alueyhdistyksen kouluttajat, hallituksen jäsenet tai puheenjohtajan alustamaan eri aiheista kokouksiinsa.

Alueyhdistyksen hallitus on myös päättänyt, että kun paikallisyhdistys kutsuu alustajan, maksaa alueyhdistys pullakahvit kuulijoille. Tartu tilaisuuteen!

Katso alueyhdistyksen kouluttajien ja hallituksen jäsenten yhteystiedot alueyhdistyksen nettisivuilta www.oajpohjanmaa.fi tai toisaalta tästä lehdestä.

Tervehdys OAJ:n Pohjanmaan aluetoimistosta!

Ensimmäinen työpäiväni oli 1.3.1986 eli 25 vuotta sitten. Pertti Laaksonen vastasi työhönperehdyttämisestäni: kun puhelin soi, vastaa siihen ja käypä ostamassa sähkökirjoituskone ja puhelinvastaaja. Näillä opeilla on menty. Aloitin toimistoapulainen-nimikkeellä, joka muutamia vuosia myöhemmin muutettiin alueellisen toiminnan toimistosihiteeriksi.

Mitä teen? Työpäivät alkavat sähköposteihin vastaamalla. Keskimäärin parikymmentä viestiä odottaa aamulla ja päivänmittaan tulee lisää. Mielestäni hyvä tapa vaatii lähettäjälle kiitauksen, että viesti on vastaanotettu. Koulutustilaisuuksien käytännön järjestelyt, tiedotusihiteerin ja nettivastaavan tuki tiedotteiden, kotisivujen ja tiedotuslehden valmisteluissa, kokousjärjestelyt tarjoiluineen ja asiaesittelyin ovat osa toimenkuvaani. En minä aivan vallatonkaan ole, sillä vastuullani on ollut alueyhdistyksen talous. Verohallinnosta tuli viime vuonna läheinen yhteistyötahto selvitellessäni alueyhdistystä koskevia verotus- ja ilmoitusmääräyksiä. Toimenkuvaani ei ole koskaan tarkasti määrätty, mikä sopii minulle hyvin. Jousteaan tarpeen mukaan puolin ja toisin. Toivottavasti yhdistyksissä on huomattu alueyhdistyksen avoimet toimihenkilöpaikat. Hakuprosessista löytyy lisää tietoa nettisivuiltamme.

Mielestäni kaiken toiminnan ydin on tiedotus

mukaan lukien järjestetyössä viihtyvät paikalliset ja alueelliset toimijat. Onnistunut ja kohderyhmän tavoittava tiedotus antaa toiminnalle siivet, mutta ongelmat tiedonkulussa kasvattavat vain pyrstöä, joka ei vie toimintaa sfääreihin. Toivon, että aluetoimistossa olisi aina ajantasaiset tiedot paikallistason toimijoista: puheenjohtaja, sihteeri, pääluottamusmies. Paikallistasolla kannattaa miettiä ja kehittää järjestelmiä, joilla jäsenet ovat helposti ja kattavasti tavoitettavissa – esim. koulukohtaiset

yhdysohpettajat, koko jäsenistön kattava sähköposti-osoitteisto.

Jos yhdistyksillä on postia tai viestejä alueyhdistyksen suuntaa, otan mielelläni viestinviejän tehtävän vastaan. Aluetoimisto toimii postitoimistona ja arkistona sekä vaihteena, josta aina voi tiedustella asioiden hoidosta.

Työt jatkuvat. Ottakaa rohkeasti yhteyttä, antakaa palautetta ja kertokaa toimintaideoistanne! Voin olla myös pelkkänä korvana, jos sellainen hetki kohdallenne tulee. Käykää säännöllisesti nettisivuiltamme, joita päivitämme säännöllisesti ja huomatkaa hankkia käyttäjätunnukset OAJ:n jäsenisivuille, jos niitä teillä ei vielä ole!

Pidetään yhteyttä!

Taina Saikkonen

Osoite Kauppapuistikko 4 as 20, 65100 Vaasa (4.kerros)
Puh.: 050 533 9949, 06-3170 867
Fax: 06-3170 865
Sähköposti: taina.saikkonen@netikka.fi
Kotisivut: www.oajpohjanmaa.fi
Toimiston aukioloajat: ma-to klo 9-16 ja pe klo 9-14
Henkilöstö: toimistosihiteeri Taina Saikkonen

Edunvalvontaa

Tätä kirjoitettaessa (16.2.2011) on juuri syntynyt neuvottelutulos kunnan palkantarkistuksista vuodelle 2011. Onneksi sopimukseen päästiin, vaikkakin kalkkiviivoilla, eikä järjestöllisillä toimilla tarvinnut uhata. Muut sopimusalueet seurannevat perässä lähiaikoina. Ainakin kuntasektorilla työrauha on turvattu tämän vuoden loppuun asti.

Neuvottelut olivat varsin tiukat loppuun asti. Tällaisessa tilanteessa on ensiarvoisen tärkeää, että neuvottelijoilla on tukena vahva järjestö. Ja onhan OAJ vahva, ainakin pääosin. Tosin organisaatio on aivan turhan koukeroinen. Ajatellaanpa esimerkiksi Oulun seudun ammattikorkeakoulun vaikkapa tekniikan yksikön opettajan jäsenyyttä OAJ:ssä. Ensinnäkin hän kuuluu omaan opettajayhdistykseensä (TOOL Oulu), joka on OSEKK:n työnantajakohtaisen paikallisyhdistyksen jäsen. Paikallisyhdistys taas on alueyhdistyksen jäsen (OAJ Pohjois-Pohjanmaa), joka kuuluu OAJ:öön. Toisaalta opettajayhdistys on valtakunnallisen yhdistyksen (TOOL) jäsen, joka kuuluu OAJ:n ammatillisiin opettajiin (OAO), joka taas kuuluu OAJ:öön. Tarvitaankohan kaikki tämä edunvalvontaan? Sehän on kuitenkin ammattijärjestön, myös OAJ:n, ehdottomasti tärkein tehtävä. OAJ:n organisaatiota tuleekin tarkastella hyvin kriittisesti. Kaikki turhat kahvinjuojat on saatava pois jäsenmaksuja kuluttamasta, jotta pystymme keskittymään olennaiseen.

Niin ammatillisella perusasteella kuin ammattikorkeakoulussakin on murros käynnissä. Kehitys

johtaa kohti yhä suurempia koulutuksenjärjestäjiä. Olennaista on huolehtia henkilöstön palvelusuhteiden pysyvyydestä ja ehtojen säilymisestä muutostilanteissa. Etenkin ammattikorkeakoulurakenne tulee muuttumaan lähivuosina. Ammattikorkeakoulujen lukumäärä tulee vähenemään, ja rahoitus tulee perustumaan entistä enemmän mitattuun tuloksellisuuteen.

Edunvalvonnan yhteydessä korostetaan usein valtakunnan tason sopimusten tärkeyttä. Usein jää huomaamatta, että vähintään yhtä tärkeää edunvalvontaa tehdään joka päivä paikallistasolla. Siellä sovelletaan kaikkea sitä, mitä valtakunnan tasolla on sovittu. Ja sopimuksethan ovat tasan niin hyviä kuin on niiden paikallinen sovellus. Me tarvitsemme osaavia luottamusmiehiä ja pääluottamusmiehiä. Toisaalta jokaisen meistä on ainakin jollakin tasolla tunnettava oikeutemme; vain silloinhan niistä voi pitää kiinni. Esimerkiksi työajan resursointi: ei ole olemassa sellaista työtä, johon ei sisälly työaikaressursseja – siis työtä tehdään työajalla, muutenhan on kyseessä harraste.

Ulkona paukkuu pakkanen, mutta kohti kevättä mennään. Pidetään huolta edustamme!

*Markku Perttunen
pääluottamusmies, Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä JUKO ry
OAJ:n palkkasihteeri
markku.perttunen@oamk.fi*

Keski-Suomen kuulumisia

OAJ:n Keski-Suomen alueyhdistys on noin 5400 opettajan yhdistys. Yhdistyksen jäsenenä on 21 paikallisyhdistystä ja 12 jäsenyhdistystä. Opettajaryhmiä on neljä, lastentarhanopettajat, yleissivistävät opettajat, ammatilliset opettajat ja yliopistonlehtorit. Alueyhdistys Keski-Suomessa aloitti neljännen toimintavuotensa. Pohdiskelen kirjoituksessa hieman käynnistämisen tuskaa ja mahdollisuuksien löytymistä, ja vilautanpa vähän katsetta tulevaankin.

2007 Keski-Suomen piirin kevätkokous muutti yhdistyksen säännöt vastaamaan alueyhdistyksen toimintaa ja päätti käynnistää toiminnan vuoden 2008 alusta. Miksi tähän oli tultu? OAJ:n tavoiteohjelma ja ajan haasteet osoittivat selvästi muutoksen tarvetta. Toiminnan terävöittäminen edunvalvonnassa vaati uudistusta. Koulutuksen uudelleenjärjestelyt koko Suomessa olivat käynnistyneet. Yliopistouudistus, ammattikorkeakoulujen määrän tarkisteleminen, ammatillisten oppilaitosten monien toimipisteiden yhdistely, lukioverkon ja toisen asteen yhteistyökuvioiden etsiminen ja varhaiskasvatuksen aseman muuttumistarve aiheuttivat paineita koko opettajakentän työnkuvaan. Oli ensiarvoisen tärkeää, että opettajat yhteisenä rintamana ottavat kantaa uudistuksiin. Parhaiten tämä onnistuu alueittain, ja siksi tarvittiin asiantuntija- ja koordinaatio-organisaatiota myös opettajille. Alueyhdistyksen perustaminen oli siis luonteva kehityksen kulku OAJ:n järjestörakennemuutoksessa.

Olemmeko onnistuneet?

Ensimmäinen toimintavuosi oli käynnistämisen aikaansaamista. Koulutuskalenteri luotiin vahvalla uskolla vanhaan nojautuen. Yritimme saada mukaan suuremman joukon ysiläisellä koulutusformaatilla. Näin ei käynyt, koulutukset olivat vajaita ja osa jäi kokonaan pitämättä. Hyvän puolena voi mainita, että budjetti piti ja ylijäämää syntyi. Tähän osaltaan vaikutti myös OAJ:n alueyhdistyksille suunnattu painotettu rahoitus ensimmäisille vuosille.

Virheestä viisastuneena toisena vuotena etsimme koulutuksiin yhteisiä osuuksia ja vastaavasti ryhmäkohtaisesti eriyttäviä sisältöjä. Osanottajamäärät kasvoivat ja toiminnan kattavuus parani. Koulutukselliset haasteet oli saatu selätettyä.

Edunvalvontaa

Alueyhdistyksen tärkein tehtävä on välitön ja asiantunteva puuttuminen edunvalvonnallisiin kysymyksiin alueella. Tämä tietää yhteydenpitojärjestelmän luomista niin omiin yhdistyksiin, työnantajien

edustajiin kuin myös OAJ:n edunvalvontaosastoon. Haastavana tehtävänä olen puheenjohtajana päässyt availemaan ovia uusiin kuvioihin. Erilaiset pohjakeskustelut sidosryhmien kanssa ovat täyttäneet kalenteriani miehekkäästi. Uusien kontaktien luominen ja alueyhdistyksen roolin esiintuonti ovat olleet yksi osa edunvalvonnan kehittämistä.

Haasteita on ollut, leikkaukset ja lomautukset ovat niistä pitäneet huolen. Tarkka seuranta alueella on kuitenkin estänyt suurimman osan lomautuksista. Vain Jämsä ja Muurame aiheuttivat tuskaa lomauttamalla henkilöstöään vuonna 2009. Kääriäisen Petri vetämä ”dynaaminen” edunvalvontaryhmä on saanut tehdä hartiavoimin töitä ratkoessaan strategioita leikkauksia vastaan.

Ryhmällä tällä hetkellä on meneillään mielipiteiden vaihtoa ammatillisten opojen työaikajärjestelmistä. Ensimmäiset päänaukukset on tehty ja toivottavasti tässäkin asiassa löydämme yhteisen näkemyksen työnantajan kanssa.

C-malliset yhdistykset ja koulutuksen uudelleen organisoituminen

Kuntaliitokset ja koulutuksen uudelleen järjestäminen ovat käynnistäneet pohdinnan yhdistyksemme rakenteesta. Kun perustimme alueyhdistyksen, jätimme sopimis- ja neuvottelu oikeudet edelleen paikallisyhdistyksille. Nopeasti kävi selväksi, että Jyväskylässä on tarpeetonta säilyttää C-mallista (yhdistysten yhdistystä) paikallisyhdistystä, ja olisi luontevaa siirtää heidän osaltaan oikeudet alueyhdistyksen käyttöön. Niinpä Jyväskylän paikallisyhdistys päätti lakkauttaa itsensä ja OAJ Keski-Suomesta tuli virallinen neuvottelija jyväskyläläisten opettajayhdistysten osalta.

Ongelmana C-mallisten yhdistysten purkautumisessa on se, että OAJ:n koulutusjärjestelmä ei tunnista jäsenyhdistyksen toimijoiden koulutusta riittävästi. Esimerkiksi alueellisille lm-päiville ovat oikeutettuja osallistumaan myös paikallisyhdistysten puheenjohtajat, mutta Jyväskylän OAJ:n ollessa jäsenyhdistys osallistumisoikeutta ei ole. JOAY:n jäsenmäärä on liki 1400 ja tuntuisi OAJ:n kannalta järkevältä kutsua mukaan näin suurten yhdistysten toimijoita. Kompromissina olemme OAJ:lta saaneet luvan kutsua mukaan alueyhdistyksen nimissä koulutettavia, kunhan alue vastaa kustannuksista.

Vipinää on ollut lukiokoulutuksen järjestämisessä. Toisen asteen koulutuskuntayhtymä alkoi tavoitella keskisuomalaista lukiokoulutusta järjestettäväkseen ja tässä vaiheessa Jyväskylän osalta siirto on jo tapah-

tunut. Valtaukset jatkuvat, 2012 on tarkoitus siirtää Petäjäveden, Laukaan ja Muuramen lukiot saman yhtymän hoidettavaksi. Koulutuksen järjestäjän pitkän aikavälin tavoitteena on siirtää koko keskisuomalainen lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus yhden koulutuskuntayhtymän hoidettavaksi.

Mikä tarkoitus on toisen asteen koulutuksen ajamisella saman katon alle? Näen ainakin kolme koulutuksen järjestäjän tavoitetta rivien välistä, vaikka näitä kukaan ei sano ääneen. Kunnallisille päättäjille on helppo ulkoistaa vaikeat päätöksenteot kuntayhtymän tehtäväksi. Lukioverkon saneerauksesta on puhuttu Keski-Suomessakin jo pitkään, jopa 5–8 lukiota on meillä joidenkin arvioiden mukaan liikaa. Toisena on suuren kuntayhtymän halu laajentua hallitsemaan koko aluetta, jolloin myös ammatillisen opetuksen koulutuspaikkoja voitaisiin tarkastella uudessa valossa. Ja kolmanneksi OAJ:n kannattamaa duaalimallia vastaan on heitetty hiekkaa, toisen asteen opetuksen yhtenäistäminen on saanut jalan sijaa.

Edellä mainittu uudistuminen vaatii yhdistyksen jatkuvaa seurantaa ja mukana oloa keskusteluissa. On myös nähtävä uudistumisessa mahdollisuuksia, mutta ne eivät saa heikentää opettajien toimintaedellytyksiä tai palkkausta.

Katse eteenpäin

OAJ:n toiminta ja sen kehittyminen on silmiinpistävä. Muutamia vuosia sitten Anders Rusk varoitti jäämästä kiskoille makaamaan, yhteiskunnalliset muutokset nykypäivänä ovat niin suuria ja nopeita että ne vaativat ennakoitua toimintaa.

Samainen Anders pohdiskeli OAJ:n rakennetta. Jos OAJ keksittäisiin nyt, kukaan ei osaisi keksiä yhtä monimutkaista järjestelmää kuin nyt on käytössä. Yhdistyksen on uudistuttava ja rakenteiden on vastattava toiminnan edellytyksiä.

Uusi alueyhdistyksen lisäresurssikin on tulossa. Alueasiamiestä on synnytely jo pitkään. Viekö uusi toimija rahaa, löytyykö tehtävänkuvaa, kuka se on? Taas on kysymyksiä ilmassa. Puheenjohtajana olen todennut omat hartiat kapeiksi. Suurin ongelma on ollut kalenterin seitsemän päivää. Saan olla mukana mielenkiintoisissa ja haastavissa paikoissa riittävän usein. Alueyhdistyksen toiminnan vakiintuessa kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana on käynyt selväksi, että puheenjohtajalla tulee olla työpari, joka voi osallistua täysipainoisesti toimintaan ja olla perillä sen tavoitteista. Samalla mahdollinen alueasiamies työnkuvansa puitteissa ottaisi oman roolinsa alueen kehittäjänä. Puheenjohtajalla ja alueasiamiehellä tulee olla riittävästi aikaa perehtyä ja toteuttaa alueen tavoitteiden mukaista toimintaa.

Toin kirjoituksessa esille keskisuomalaisia tapahtumia. Uskon näiden aiheiden olevan tai tulevan pöytiin myös muualla. Syksyllä on tarkoitus yhteisessä Pohjanmaa-Keski-Suomi seminaarissa pohtia lisää ajankohtaisia asioita OAJ:n aluetoiminnasta.

Ansiokasta ja uuteraa työskentelyä 2011.

*Jouko Salo
OAJ Keski-Suomi
puheenjohtaja*

TJS opintokeskus yhdistysten tukena

TJS Opintokeskus on Akavan ja STTK:n yhteinen koulutus- ja kehittämisorganisaatio, joka tukee ammattiyhdistystoimintaa. TJS toimii valtakunnallisesti.

TJS kouluttaa yhdistystoimijoita sekä avoimilla että tilauskursseilla. Tilaukset räätelöidään aina tilaajayhdistyksen tarpeiden mukaan. Kaikkien koulutusten tavoitteena on kehittää yhdistystoimijoiden osaamista ja siten tehdä yhdistyksen toiminnasta vaikuttavaa ja houkuttelevaa.

Kursillaisten kokemukset ja näkemykset otetaan koulutuksissa käyttöön osallistavien menetelmiä hyödyntäen. Koulutuksissa myös paneudutaan yhdistysten käytännön ongelmiin, jolloin koulutukset ovat osa kehittämistoimintaa.

TJS-tuki koulutuksen järjestäjille

Koulutustensa järjestämiseen yhdistykset voivat saada TJS:n välittämää valtion taloudellista tukea, TJS-tukea. Tukea myönnetään ohjattuun oppimiseen, kuten lähi- ja verkko-opetukseen, seminaareihin, luentoihin, jäseniltojen infotilaisuuksiin, ohjattuihin vierailuihin ja opintomatkoihin sekä opintokerhoihin.

Tuki tuo helpotusta yhdistyksen talouteen. Piennellä vaivalla, noin 10 minuutissa, voi yhdestä koulutuksesta ansaita yhdistykselle 210 euroa (koulutus, jossa 7 opetustuntia, menoja vähintään 462 euroa). Tukea on helppo hakea sähköisellä lomakkeella. Sähköiseen asiointiin tarvitaan tunnukset, jotka haetaan TJS Opintokeskuksesta.

Neuvontaa ja selvityksiä

Jos yhdistyksessä pohditaan historiikin tekemistä, kannattaa kysyä TJS:stä apua. Neuvoja saa esimerkiksi aineistojen keräämiseen, valintaan ja muokkaamiseen. Tai jos ajat ovat muuttuneet niin, että yhdistyksessä mietitään yhdistymistä toisen yhdistyksen kanssa, opastavat TJS:n asiantuntijat mielellään. TJS:n asiantuntijat tekevät yhdistyksille myös mm.

osaamistarvekartoituksia, tyytyväisyyskyselyjä ja toiminnan laadun arviointia. Oli yhdistystoimintaan liittyvä tarve mikä tahansa, kannattaa ottaa yhteyttä.

Julkaisut ja verkkoaineistot

TJS tuottaa myös erilaisia yhdistystoiminnan, työelämän sekä toimihenkilöiden kulttuuri- ja perinnetietouden julkaisuja. Yhdistysaktiiveille hyödyllisiä ovat mm. Osaava yhdistys ja Sihteeriopas. Luottamusmiehelle puolestaan Neuvottelutaidon opas, Pätkätyössä! Selviytymisen opas sekä Potkut? Työ- ja virkasuhteen päättäminen. Verkosta löytyy lisäksi tietoa mm. perehdyttämisestä, etäosallistumisesta ja toiminnantarkastuksesta.

Vuoden Välkky -palkinto

TJS jakaa joka vuosi Vuoden Välkky -palkinnon selaisesta toiminnasta tai ideasta, mikä on ollut ammattiyhdistyksen esimerkillistä jäsenpalvelua tai edesauttanut yhdistyksen kehittymistä ja vaikuttavuutta. Se on tunnustus yhdistysaktiiville tai -aktiiville arvokkaasta vapaaehtoistyöstään ammattiyhdistyksessä.

Tietokonehuokan ja koulutustilan vuokraus

TJS vuokraa edullisesti koulutustiloja yhdistysten käyttöön. TJS:n tietokonehuokassa on 10 koulutuspaikkaa ja koulutustilaan puolestaan mahtuu 35 osallistujaa.

Koulutuspoimintoja:

Osaava yhdistys – yhdistystoiminnan perusteet
Yhdistysväin-koulutus kotisivujen teosta
Tehoa ja tuloksia yhdistyksen toimintaan
Johtamisvalmennus yhdistysten puheenjohtajille
Miten tuen jäseniä muuttuvassa työelämässä?
Reilu Peli - Työvälineitä henkilöstön edustajalle risti-riitatilanteisiin

www.tjs-opintokeskus.fi

Vaasan Lyskalla tykyttää

Vaasan kaupungin yhteistyöryhmä on valinnut Lyseon lukion apulaisrehtori J-P:n eli Juha-Pekka Rauhalan Vuoden 2010 työkyvyn ylläpitäjäksi Vaasassa. Perusteluina olivat monipuolinen, innostava ja vaikuttava TYKY-toiminnan edistäminen omassa työyhteisössään.

Noin kymmenen vuotta sitten silloin vielä historian lehtori J-P alkoi oman työnsä ohella järjestää pieniä yhteisiä tilaisuuksia muutamien samoin ajattelevien kollegoidensa kanssa, koska se oli hauskaa. Pääasiana oli tehdä yhdessä jotain muutakin kuin vain käydä työssä. Samalla sai mahdollisuuden tutustua toisiinsa uudella tavalla. Innostava palaute kannusti J-P:tä jatkamaan.

Nykyään Lyskan TYKY-tehtävät ovat osa apulaisrehtorin viranhoidtoa. Erilaisia toimintamuotoja ovat teatteri-, taide- ja eri maiden ruokakulttuureihin liittyvät retket sekä liikunnallisina kunto- ja kävelytestit, uusiin lajeihin tutustumiset (mm. pilates ja zumba) sekä vaellukset lähialueilla (mm. Raippaluoto, Maksamaa, Lauhavuori, Pyhävuori, Svedjehamn). Ei tarvita suuria järjestelyitä eikä pitkiä bussimatkoja. Joisain tilaisuuksissa on ulkopuolinen ohjaaja.

Kaikki TYKY-toiminnot ovat vapaaehtoisia ja tarkoitettu koko talon henkilöstölle. Ne järjestetään oppituntien ulkopuolella iltapäivisin, iltaisin tai lauantaisin, ja aina omakustannusperiaatteella. Yleensä mukana on ainakin kolmasosa työyhteisöstä.

Onnittelukukat TYKY-mestari J-P:lle (oik.), vierellä Lyseon rehtori Kari Kukkohovi.

Miten tällainen aktiivisuus onnistuu J-P?

”Tarvitaan halua ja organisointikykyä. On osattava kuulostella ideoita ja havainnoida uusia kohteita eikä saa pahastua, vaikka kaikki eivät aina innostuisikaan. Olennaisen tärkeää on, että rehtori ymmärtää työhyvinvoinnin merkityksen ja sitoutuu sen edistämiseen. Ilman esimieheni tukea tämä ei olisi ollut mahdollista.”

Mitä vihjeeksi tykyttämisestä kiinnostuneille?

”Ensinnäkään koskaan ei ole liian myöhäistä aloittaa. Ota vaikka työkaverisi naapuriluokasta mukaan. Ajattele kollegojesi hyvinvointia. Olemme sosiaalisen työn ammattilaisia ja työmme on hektistä. Juuri tällaiset yhteiset hetket antavat paljon ja jäävät mieleen merkityksellisinä – me olemme oikeasti yhteisö!”

Teksti Jarmo Juupaluoma, kuvat Kari Mäkinen

Viimesykyisellä retkellä Söderfjärdenin Meteoriihellä. Ennen kuvan ottamista oli katseltu huimaavaa näkyä, kun tuhannet muuttoon valmiit kurjet nousivat ilmaan yhtiä aikaa.

Lisää elämää vuosiin!

10.2.2011

Jokaiselle meistä koittaa aika, jolloin äkkiä huomaamme olevammekin eläkkeellä. Se on suuri muutos. Mutta ensisäikäähdyksen jälkeen huomaat pian, että tässä muutoksessa on runsaasti hyviä puolia.

Kun jätät eläkkeelle, välitä tieto eläkkeelle siirtymisestäsi OAJ:n jäsenrekisteriin esimerkiksi sähköpostitse (jasenrekisteri@oaj.fi). Jäsenrekisteri siirtää sinut automaattisesti Opetusalan Seniorijärjestö OSJ:n jäseneksi. OAJ maksaa eläkkeelle jääneen jäsenenä OSJ:n jäsenmaksun liittymisvuoden ajan.

Opetusalan Seniorijärjestö OSJ on eläkeläisopettajien valtakunnallinen järjestö, johon kuuluu noin

18 000 jäsentä. Sen hallitus toimii OAJ:n senioritoimikuntana. OSJ hoitaa eläkkeellä olevien edunvalvontaa Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry:n ja Akavan senioriverkoston kautta. Opetusalan Seniorijärjestön puheenjohtaja **Sirkka-Liisa Tarjamo** on tällä hetkellä myös VENKin puheenjohtaja.

OSJ:n jäsenetuihin kuuluvat esimerkiksi kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä Senioriopettaja-lehti, OAJ-kalenteri sekä lukuisia alennuksia. Senioriopettaja-lehti postitetaan Opettaja-lehden välissä. Alennuksia saa esimerkiksi Ifin vakuutusmaksuista, polttoaineista Teboil-asemilta, Otavamedian lehtitilauksista, Holiday Clubin lomaosakkeiden vuokrista ja monista virkistys- ja kuntoutuslaitoksista. Lisätietoa jäseneduista saa osoitteesta www.osj.fi.

Pari kertaa vuodessa yhdistysten edustajat kokoontuvat valtakunnallisille koulutuspäiville.

Koulutuspäivillä itse Mannerheim (näyttelijä Timo Närhinsalo) antoi senioriopettajille vaikuttavan Marskin päiväkäskyn.

Kun jäsen liittyy OSJ:hin, liittyy hän samalla myös järjestön paikallisyhdistykseen. OSJ:llä on 77 paikallisyhdistystä eri puolella Suomea. Paikallisyhdistykset järjestävät jäsenilleen monipuolista virkistys- ja harrastustoimintaa. Yhdessä tehdään retkiä ja käydään tutustumassa mielenkiintoisiin paikkoihin, kokoonnutaan lounaille esimerkiksi kuukausittain, hankitaan kiinnostavia luennoitsijoita, käydään teatterissa, jutellaan ja virkistytään yhdessä. Yhdistykset ilmoittavat toiminnastaan maakuntalehtien yhdistyspalstoilla. Tervetuloa tutustumaan, ennakkoilmoittautumista ei tarvita. Katso sinua lähinnä olevan yhdistyksen osoitetiedot ja tutustu samalla OSJ:n toimintaan osoitteessa www.osj.fi

Tärkeää! Ennen eläkkeelle siirtymistä ota yhteys myös If-vakuutusyhtiöön. Kun jätät eläkkeelle, kaikki OAJ:n ottamat vakuutukset lakkaavat. Senioriopettajien jäsenenä saat kuitenkin vakuutusmaksuista alennusta, kun keskität vakuutukset Ifiin. Toinen merkittävä etu on se, että jos käyt vielä työssä ollessasi Ifissä, voit saada jatkuvan matkavakuutuksen ilman terveysselvitystä. OSJ:n jäsenen saamat alennukset

vakuutusmaksuista ovat aina suuremmat kuin ne alennukset, jotka If muuten antaa vakuutusten keskitäjälle.

Kun sinut on siirretty OSJ:n jäseneksi, lähetetään sinulle OSJ:n toimistosta uuden jäsenen kirje, jäsenkortti ja materiaalia järjestöstä. OSJ:n toimistossa jäsenasioita hoitaa sihteeri, sähköposti seniorit@oaj.fi, puh. 020 748 9678. Järjestön toimintaa koskeviin kysymyksiin vastaa toiminnanjohtaja, puh. 020 748 9736.

Tervetuloa mukaan! Opetusalan Seniorijärjestö hoitaa aktiivisesti edunvalvontaamme. Jäsenlehteä lukemalla pysyt valtakunnallisen toiminnan valtimolla ja paikallisyhdistyksessä tapaat mielenkiintoisia uusia ystäviä, jotka rupattelevat iloisesti kaikista elämän monimuotoisista aiheista. Erittäin harvoin enää kuitenkaan koulusta!

*Teksti ja kuvat Pekka Varismäki
Senioriopettaja-lehden päätoimittaja
Seinäjoen Ylistaro*

Benita Kavander vuoden opettaja

OAJ:n Vaasan paikallisyhdistyksen hallitus valitsi Benita Kavanderin vuoden opettajaksi 2010. Kavander työskentelee Vaasan ruotsinkielisessä normaalikoulussa Vasa övningskolassa. Perusteluina valinnalle todettiin mm. seuraavaa:

Benita Kavander är lärare och lärarutbildare. Hon är en engagerad klasslärare, som ständigt fokuserar på det enskilda barnets inlärning. Hon blev lärare 1969 och har jobbat i skola sedan dess. Sina första lärarår gjorde hon i Kaskö samskola, i Korsholms försökmellanskola och i Vasa flicklyceum, så hon hade fungerat som läroverkslärare innan hon 1974 kom till Vasa övningskola. Sedan dess har hon varit klasslärare i årsklasserna 5 och 6 vid sidan om att i många år också varit koordinator för praktiken för klasslärarstudier. Hon har haft två skilda fackligt aktiva perioder, en i slutet på 80-talet/början på 90-talet och en nu på 2000-talet. Hon har blivit en riktig mentor för de blivande lärarna och har också varit den som gett studerandena en nyttig inblick i yrkeslivets villkor. Benita Kavander har i sitt läraryrke ständigt ägnat sig åt skolutveckling och nytänkande i undervisningen. Benita Kavander är också en flitig debattör, som inte drar sig för att delta i aktuell samhällsdebatt, inte minst när skolfrågor dryftas.

Benita Kavanderille luovutettiin palkinto paikallisyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä 29.11.2010.

Teksti ja kuva Suvi Isobella

Benita Kavander ja OAJ:n Vaasan paikallisyhdistyksen puheenjohtaja Jarmo Juupaluoma 29.11.2010.

www.oajpohjanmaa.fi

Då söndagen inte är söndag

Veckodagarna har en olika betydelse för olika människor. Av många upplevs fredagen som den mest attraktiva veckodagen, för andra är det måhända lördag eller söndag eller till och med måndag, kanske. Det beror på faktorer som ålder, livssituation och personliga vanor och intressen. Det beror inte minst på vilket yrke man har.

Jag har svårt att ange en favoritveckodag. Därremot kan jag exakt säga vilken dag som inger mig de mest motstridiga känslor. Det är söndagen. I lärarkalendern är det veckans sista dag. Enligt kristen tideräkning är vilodagen söndag veckans första dag. Det är så mitt yrkesjag som lärare uppfattar det hela: Söndagen är inledning och inkörspart till en ny arbetsvecka och ställer därmed sina särskilda krav.

Söndagen blir därmed ingen fridag, men är heller ingen arbetsdag i vedertagen mening. Denna märkliga veckodag är framförallt en anspänningens dag, med allt vad det innebär. Det är tankemödans dag, planerardagen, fixardagen, görardagen. Det är dagen då man ska hinna ifatt och få det ogjorda gjort. Det är dagen då man står i startgroparna och gör sig beredd inför kommande vecka.

De flesta söndagar under skolåret tar jag en sväng till skolan, till och med under loven. Det är lugnt och tyst i huset den dagen. Det är absolut inte skrämmande på något sätt att röra sig i en stor, mörk byggnad, fast någon kan tycka så. Ibland träffar man en god kollega att byta ord med. Lättnadskänslan när man går hem efter söndagens förberedelsearbete är behaglig; man känner på något sätt att man har jobbet i sin hand, att läget är under kontroll och att man med tillförsikt kan ta sig an en ny vecka. Det är den positiva sidan av det hela.

Samtidigt infinner sig inte sällan en känsla av klunvenhet. Söndagen är en dag omgiven av många konventioner. Det är dagen för vila och umgänge med familj och vänner, för fritid och avkoppling. Det är dagen då man ska sova ut och hinna motionera och idka friluftsliv. Man ska laga en god söndagsmiddag och sitta och umgås. Man ska gärna delta i kulturutbudet. I bästa fall hinner man med en del av detta, men ens mentala jag befinner sig ofta i tankarna någon annanstans – i skolan. Ibland ställer en oinvidig frågan varför man som lärare går till jobbet en söndag. Det är aldrig lätt att förklara läraryrkets komplexitet. Det är väl bara i stort sett att gå in och 'riva av' några lektioner kan någon tycka. Särskilt svårt är att beskriva klasslärarskapets otaliga dimensioner. Man är minnsann en lärarskräets diversehandlare.

Det invanda söndagsmönstret är svårt att bryta. Det tar lång tid in på sommarlovet att inse att söndagen faktiskt också kan vara en alldeles lös och ledig dag, utan de krav som arbetsårets söndagar ställer. Den känslan hinner sällan infinna sig under kortare lov. Det är nästan bara söndagarna i juli som känns riktigt bekymmersfria. Jag vet att jag delar den uppfattningen med många kolleger.

Jag har varit lärare i över fyrtio år. Om allt går som planerat och hälsan står mig bi är nästa läsår mitt sista arbetsår. Jag sitter inte och väntar på pensioneringen, verkligen inte, utan känner fortfarande stor glädje och tillfredsställelse i lärarjobbet. Men en sak ser jag fram emot: Att slippa anspänningen och klunvenheten under denna veckans sista eller första dag. Att få njuta av vilodagen. Att söndagen åter blir söndag.

*Benita Kavander
Lektor vid Vasa övningsskola*

Opinlakeus-messut Seinäjoella

Opinlakeus-messujen parhaana osastona palkittiin Etelä-Pohjanmaan lukiot.

Opinlakeus-messujen puoleentoista päivään 26.–27.1.2011 riitti vilskettä, kun n. 10 000 messuvierasta tutustui koulutus-, järjestö- ja työpaikkatarjontaan Seinäjoki Arenassa. Yrittäjyys kohosi yli muiden, sillä messuareenalla ennätysmäärä (56) NY-yrityksiä (Nuori yrittäjyys) esitteli ideoita, tuotteita tai palvelujaan.

Parhaana NY-yrityksenä palkittiin Korttihait. Seinäjoen yhteiskoulun oppilaat Aino Ruohola, Juulia Rintanen ja Laura Latvala valmistavat totuus & tehtävä -pelikortteja, jotka he itse kuvittavat. Yhteen pakkaan kuuluu 20 korttia: puolet kiperiä totuustehäviä, puolet mukavia muita juttuja.

Yrittäjyyskasvatuskonferenssi samaan aikaan

Yrittäjyysasenteella eteenpäin – Yrittäjyyskasvatus 2011 -konferenssi kokosi lähes 200 asiaan vihkiytyntä Seinäjoki Areenaan. Konferenssi kuvasi yrittäjyyskasvatuksen polkua lapsuudesta aikuisuuteen ja painottui luoviin aloihin. 13-vuotias yrittäjä Aapo Mahlamäki (Teuvan yhteiskoulu) vakuutti yleisönsä Aapon sumpin & saippuan kokemuksillaan.

Messuilla riitti puhetta ja myös tekemistä.

Tulevaisuudentutkija Ilkka Halavan näkemyksen mukaan organisaatiot ovat muuttuneet liian vähän, kun tulevaisuudessa työntekijät käyttäytyvät entistä itsenäisemmin. Työ on ujuttautunut vapaa-aikaan mutta 2010-luvulla vapaa-aika tulee töihin.

Yrittäjäbuumi tulee, ja yrittäjyyden syklit lyhenevät nopean talouden logiikan mukaisesti. Yritys elää ehkä 2–3 vuotta, työtä tehdään niin kauan kuin on kivaa, maalaillee Halava.

Lavalla asiaa, ajateltavaa, taidetta

Messutarjonnan rinnalla kilpailevat lavatapahtumat. Messujen avajaisiltana lavan koulutusannista vastasi Sirkka-Liisa Kärki opetushallituksesta. Puheessaan hän painotti opintojen yksilöllistämistä. Aikaisemmin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja koulutus-ajkoja lyhentää.

Illan pääpuhuja Aino Suhola veti hienosti yleisöä ja antoi paljon ajattelemisen aihetta mm. teemoillaan miten tulla ihmiseksi, miten kasvaa kilpailematta. Suholan mukaan ihmisellä on ikuinen tarve tulla hyväksytyksi ja nauttia toisen läheisyydestä. Jos voimme olla tyytyväisiä itseemme, pystymme arvostamaan toisten osaamista ja yhteistyö sujuu mukavammin, hän kannusti.

Puhetaitokilpailussa seulottiin hyvistä parhaat. Päivän parhaat puheet piti Hanna-Maria Lahti Kauhavan lukiosta. Toiseksi sijoittui Emmi Haavisto Koulutuskeskus Sedusta ja kolmanneksi Niilo Keski-Lusa Kurikan lukiosta. Opinlineuden yhteistyökumppani Seinäjoen rotaryklubit palkitsi heidät rahapalkinnoilla.

Messuantia

Messuilla oli n. 130 näytteilleasettajaa: 2. asteen oppilaitoksia, aikuiskoulutusta, ammattikorkeakouluja ja yliopistoja, yhdistyksiä, seuroja ja yrityksiä. Jokaiselle messuvieraalle riitti varmasti kiinnostavia osastoja. Opinlineuden messut on myös koulutustapahtuma, jossa nuoret hankkivat messukokemusta näytteilleasettajina ja messuesittelijöinä. Messujen parhaana osastona palkittiin Etelä-Pohjanmaan lukiot.

Opinlineuden verkosto järjestää messut yhteistyössä Seinäjoki Arenan kanssa. Messuilla toimi tänäkin vuonna 40 Opinlineuden verkoston oppilaitoksissa opiskelevaa nuorta messuavustajina. Seuraavat Opinlineuden messut järjestetään Seinäjoki Arenassa tammikuussa 2012.

Anna-Kaisa Koitto

Järjestöstartti Kurikassa

11.–12.2.2011

Helmikuun puolivälissä järjestettiin Kurikassa OAJ Pohjanmaan järjestöstartti. Perjantaina keskeyttiin ajankohtaisiin asioihin. Puheenjohtaja Ari Rousu toi terveisiä OAJ:n puheenjohtajapäiviltä sekä alueyhdistysten puheenjohtajien tapaamisesta. Ajankohtaisten palkkaneuvottelujen toivottiin onnistuvan ja alueasiamiesjärjestelmään siirtymiseen suhtauduttiin varovaisen positiivisesti.

OAJ:n hallituksesta toi terveisiä valtuuston 2. varapuheenjohtaja Matti Sippola. Hän kertoi mm. ikäluokkien kehityksestä ja niiden vaikutuksesta eri kouluasteilla sekä OAJ:n antamista lukuisista koulutuspoliittisista lausunnoista. Syntyvyys on kääntynyt nousuun, mikä tietää jatkossa lisää oppilaita kouluihin. Syntyvyyden suhteen kunnan ovat kuitenkin hyvin eriarvoisessa asemassa. Väki vähenee monissa Pohjois- ja Itä-Suomen kunnissa eikä tilanne ole suinkaan kehuttava kaikissa pohjalaiskunnissakaan.

Matin mukaan päätös perusopetuksen tuntijaosta ja opetussuunnitelmasta riippuu suuresti eduskunta-vaalien jälkeen muodostettavan hallituksen kokoonpanosta. Jos jatketaan nykyisellä pohjalla, voi sopu syntyä hyvinkin pian viime syksynä kuopatun ehdotuksen pohjalta. Myös lukion kehittäminen tulee olemaan tasavallan seuraavan hallituksen listalla.

Lauantaipäivä oli varattu sen pohtimiseen, miten alueyhdistyksen toimintaa voitaisiin kehittää. Pitkäaikaisen alueellisen ja valtakunnallisen OAJ-vaikuttajan Jarmo Juupaluoman räväkkä aamuvieritys sai porukan tosissaan miettimään kehittämissideoita. Koulutus-tilaisuuksiin kaivattiin mm. ulkopuolisia kouluttajia ja vetäviä koulutusnimikkeitä. Alueyhdistyksen

Paula Kotirinta, Erkki Raittila ja Katriina Honkala kurssin tulokahveilla.

hallituksen ja jaostojen toivottiin pitävän kokouksia muuallakin kuin Seinäjoen tai Vaasan ravintolakabineeteissa. Epämuodollisten päättäjätapaamisten taas uskottiin houkuttelevan poliittisia päättäjiä ja virkamiehiä ”sanankuuloon” luontolaisuus paremmin.

Alueasiamiehen arveltiin edesauttavan alueyhdistyksen edunvalvonnan terävöittämistä. Jaostoja pidettiin tarpeellisina, vaikka nykyinen organisaatio todettiin raskaaksi. Paikallisyhdistysten puheenjohtajille kaivattiin ideapankkia edunvalvonnan tueksi. Pohjanmaan opettajaan toivottiin juttuja eri opettajaryhmistä työnsä äärellä. Alueyhdistyksen netisivuilla voisi olla salasanojen takana keskustelupalsta puheenjohtajien ja luottamusmiesten keskinäiseen mielipiteenvaihtoon. Alueyhdistyksen toivottiin nostavan profiiliaan ottamalla julkisesti kantaa opettajille tärkeisiin asioihin, kuten opetusryhmien kokoon ja työn kuvaan.

Järjestöstartti antoi hyvät eväät alueyhdistyksen hallitukselle tehostaa ja kehittää parin vuoden ikään ehtinyttä OAJ Pohjanmaata. Osallistujat saivat aimon annoksen ajankohtaista tietoa sekä mahdollisuuden vaihtaa kokemuksia ja keskustella sekä luentojen, pienryhmätyöskentelyn että perjantai-illan illallisen aikana.

*Teksti Ari Rousu,
kuvat Matti Sippola*

Edessä ruutuneuleessa Antero Mattsson vierellään Veiko Kotimäki kurssitunnelmissa.

Opettajien koulutus- ja kulttuuripäivä 2011 Seinäjoella

Kirjailija, terapeutti Tommy Hellsten oli otsikoinut luentonsa "opettajan tärkein tehtävä on voida itse hyvin" Hellsten korosti hyvän itsetunnon merkitystä opettajan jaksamisessa. – Jos et arvosta itseäsi, eivät muukaan arvosta sinua. Itsearvostus luo auktoriteettia. Jos opettajilta puuttuu luontainen auktoriteetti, valta liukuu oppilaille. Valta on luokassa aina oltava aikuisella ja vallan saa olemalla aikuinen. Jos lapsi ottaa vallan luokassa tai perheessä, hänen on vaikea sen jälkeen kunnioittaa aikuisia, muistutti Hellsten.

Koulutuspäivän päätteeksi piti näyttelijä, vuorovaikutus ja improvisaatiokouluttaja Outi Mäenpää vauhdikkaan ja mukaansatempaavan esitelmän vuorovaikutuksen lainalaisuuksista. Mäenpään mukaan epäonnistumisen pelko kahlitsee ihmisen luovuutta. Virheitä pelkäävä ihminen asettuu itsensä ulkopuolelle ja tyrmää sekä itsensä että muiden ideat. Rennossa ja virheitä sallivassa työyhteisössä ihminen on parhaimmillaan, tiivistä Mäenpää.

Teksti ja kuvat Lasse Mansikka-aho

Lakeudenportin opiston rehtorin virasta virkavapaalla oleva ja väitöskirjaa opettajan ulkoisen olemuksen merkityksestä valmisteleva filosofian maisteri, taidekasvatustaja Marjo Kamila muistutti kuulijoita siitä että non-verbaali viestintä vaikuttaa meihin myös työelämässä. Kamilan mukaan opettajan pukeutumista kouluyhteisössä säätelevät edelleen opettajan ammatti kuvaan liittyvät perinteiset moraalikäsitteet.

OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkainen piti koulutuspolitiikan ajankohtaiskatsauksen. Luukkainen otti esille mm. OAJ:n vaatimuksen koulutustakuusta, jolla taattaisiin kaikille peruskoulunsa päättäneille valtion kustantamana toisen asteen koulutuspaikka. – Koulutustakuu tietysti maksaa, mutta jokainen peruskoulun jälkeen vaille koulutuspaikkaa jäänyt nuori on todellissa vaarassa syrjäytyä ja yksi syrjäytynyt nuori maksaa elämänsä aikana yhteiskunnalle miljoona euroa. Luukkainen paljasti, että myös Kuntaliitto on tässä asiassa OAJ:n kanssa samoilla linjoilla.

NUORISOKESKUS PIISPALA – LASTEN JA NUORTEN OMA LEIRIKOULUKESKUS

Lasten ja nuorten toimintaan erikoistunut valtakunnallinen Nuorisokeskus Piispala on säilyttänyt suosionsa leirikoululaisten ykköskohteena jo kohta 30 vuotta. Piispalassa käy vuosittain yön yli leirikoulussa lähes 300 luokkaa ja yli 6500 oppilasta. Suosituimmat ajat ovat edelleen huhti-toukokuu sekä elo-syyskuu mutta myös talvi-leirikoulujen suosio on ollut koko ajan pienessä nousussa. Piispalaan mahtuu samanaikaisesti 10 eri luokkaa ja yli 250 oppilasta.

Piispalan toiminta valtakunnallisena nuorisokeskuksena käynnistyi v. 1982 josta lähtien se on saanut toimintaansa tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä (noin 20 % tuloista). Avustuksen edellytyksenä on se, että toiminnasta yli 70 % tulee olla nuorisotoimintaa. Leirikoululaisten osuus Piispalan kokonaistoiminnasta on lähes 40 %. Pohjanmaan alueelta tulevat koulut muodostavat merkittävän osan Piispalan leirikouluasiakkaisista.

Keskuksen hyvä sijainti parin tunnin ajomatkan päässä Piispalasta, upea Kivijärvi ja Piispalankankaan harjuluonto ovat houkuttelleet vuosittain 60–70 luokkaa ympäri Pohjanmaata kokemaan leirikoulun riemua ympäri vuoden.

Koulun ulkopuolista oppimista

Piispalan tavoitteena on toimia opettajien tukena koulun ulkopuolisen oppimisen kehittämisessä. Leirikoulu on huolellisesti suunniteltuna aina erinomainen keino täydentää koulussa opittavia asioita. Siihen liittyen Piispala on kehittänyt luokkien käyttöön uuden kokonaisvaltaisen, virtuaaliseen oppimisympäristöön sijoittuvan leirikoulupalvelun. Tämän kevään aikana avattava palvelu tuo kaiken oleellisen leirikoulun suunnitteluun, tiedottamiseen ja toteuttamiseen liittyvän tiedon opettajan, oppilaiden ja heidän vanhempiensa käyttöön.

Leirikoulupalvelu sisältää myös ohjelmien esitteilyt ja mahdollisuuden leirikoulua täydentävien ennakotehtävien toteutukseen ja seurantaan.

Ihan oikeaa tekemistä

Piispala tarjoaa erilaisille oppijoille lähes 60 erilaista ohjelmaa; liikuntaa, käden taitoja, seikkailuja ja ympäristökasvatusohjelmia. Tekemällä oppiminen ja yhdessä tekeminen ovat Piispalan leirikouluohjelmien kulmakivet.

Vesi- ja jääliikuntakeskus PiiSpa tarjoaa erinomaiset olosuhteet vesiseikkailuihin, jääliikuntaan ja keilailuun.

PiiSpan kuntosalissa toteutettu liikuntaohjelma on myös ollut monen leirikouluuokan suosikkilistalla.

Piispalankankaan virkitysalueelle entisen hiihtomaan ympäristöön on valmistunut uusi talviliikuntakeskus erityisesti lumilautailijoiden käyttöön. Keskukseen on rakennettu mm. 90 m pitkä lumikouru ja sitä palveleva hiihtohissi.

Kiinnostuitko ?

Ota yhteyttä sillä olemme ihan oikeasti olemassa teitä varten!

Nuorisokeskus Piispala

Petroskoi & Stalinin kanava

Kohderyhmä

Etelä-Pohjanmaan opettajat ja etusijalla historian opettajat: elämysmatka sota- ja kulttuurihistoriaan. Turhanmarisijat, älkää vaivautuko, koska tämä on taatusti erilainen matka. Kaikilta vaaditaan joustoa. Venäjä on Venäjä eikä se miksikään muutu. Hienostelijat voivat mennä Kanarialle altaalle aurinkoon. Itä-Karjala ja Aunus eivät ole massaturismipaikkoja. Mottona on Churchillin ”verta, hikeä ja kyyneleitä” ja lopulta voitto kotiin.

Vastuullinen matkanjärjestäjä

Saarikoski Travels, Saarelantie 2, 62100 LAPUA,
(06) 433 00 00,
info@matka-saarikoski.fi,
www.matka-saarikoski.fi.

Matka-aika ja hinta

6.-10.6.2011, 4 pv, tiistai-perjantai
Ryhmän koko ja matkan hinta-arvio
50 henkilöä 440 euroa / henkilö
40 henkilöä 460 euroa / henkilö
30 henkilöä 490 euroa / henkilö

Matkapaketin hintaan sisältyvät palvelumme

- bussikuljetukset ensiluokkaisella turistibussilla matkaohjelman mukaisesti
- majoittuminen Pitkärannassa hotelli Pitkärannassa kahden hengen huoneissa mukavuuksin, 1 yö
- majoittuminen Petroskoissa hotelli Kareliassa kahden hengen huoneissa, 2 yötä
- majoittuminen Sortavalassa hotelli Kauniissa kahden hengen huoneissa, 1 yö
- aamiaiset hotelleissa (4)
- päivälliset päivittäin (4)
- ryhmäviisumi (Suomen kansalaisille)
- venäjän pakollinen vakuutusmaksu
- hotellien kirjautumismaksut sekä Karjalan alueen turismivero
- opastettu kaupunkikierto Petroskoissa suomalaisen kaupunkiohjohtajalla
- kuljettajan majoitus
- kuljettajan henkilökohtainen viisumi
- kuljettajan apu teknisenä matkanjohtajana
- marginaalivero

Hotellitiedot

Hotelli Pitkäranta (luokittelematon, surviever?), Pitkäranta
Ulitsa Lenina 3, Sortavala
Vuonna 2005 valmistunut Sortavalan uusi hotelli. Hotelli sijaitsee kaupungin keskustassa, hotelli Seurahuoneen vieressä. 19 kpl 1-3 hengen huoneita, yhteensä noin 50 vuodepaikkaa lisävuoteineen. Kaikissa huoneissa suihku, WC, TV, ja puhelin. Hotellissa oma ravintola

Hotelli Karelia **, Petroskoi

Naberezhnaja Gyllinga 2, puh. +7 8142 560897
Rakennettu 1970-luvun lopulla, remontoitu, 10 kerrosta, kaksi hissistä
Äänisen rannalla, kaupungin keskustassa. Yhden ja kahden hengen huoneita n. 300 kpl. Huoneissa suihku, wc, TV, puhelin, parveke. Hotellin palvelut: ravintoloita, baari, buffetteja, kioskeja, biljardisali, vartioitu paikoitusalue

Hotelli Kaunis **, Sortavala

Ulitsa Lenina 3, Sortavala
Vuonna 2005 valmistunut Sortavalan uusi hotelli. Hotelli sijaitsee kaupungin keskustassa, hotelli Seurahuoneen vieressä. 19 kpl 1-3 hengen huoneita, yhteensä noin 50 vuodepaikkaa lisävuoteineen. Kaikissa huoneissa suihku, WC, TV, ja puhelin. Hotellissa oma Ravintola (40 paikkaa)

Matkan runko-ohjelma

Maanantai 6.6.2011

Lähtö Kauhavalta klo 7.00. Ajo Viitasaaren ja Siilinjärven kautta rajalle. Rajanylitys Värtsilästä. Muodollisuuksien jälkeen ajo illaksi Pitkärantaan. Majoittuminen hotelli Pitkärantaan, minne saapuminen noin klo 18.00. Illallinen hotellissa, klo 18.00. Illalla mahdollisuus tutustua Pitkärantaan omatoimisesti.

Tiistai 7.6.2011

Aamiainen hotellissa, minkä jälkeen matka jatkuu Laatokan rantaan seuraten Koirinojalle, jossa pysähdys Murheen risti -muistomerkillä. Matka jatkuu Vieljärvelle ja Kinnermäelle, matkalla voimme ihailla maisemia ja vanhaa karjalaista kylämiljöötä. Matka jatkuu Prääsään ja sieltä edelleen kohti Petroskoita, jonne saavumme iltapäivän kuluessa noin klo 15.00. Majoittuminen hotelli Kareliaan, minkä jälkeen tutustumme Petroskoihin oppaan johdolla noin kaksituntisella kaupunkikiertoksella. Päivällinen hotellissa klo 19.00. Ilta vapaa.

Keskiviikko 8.6.2011

Aamiainen hotellissa. Varhain aamulla suuntaamme kohti Stalinin kanavaa. Bussimatka kanavalle kestää noin 4-5 tuntia per suunta. Paluu illaksi takaisin hotellille. Illallinen klo 19.00. Vaihtoehtoisesti päivän voi viettää myös omatoimisesti Petroskoissa.

Torstai 9.6.2011

Aamiainen hotellissa. Huoneiden luovutus klo 9.00. Lähdemme Petroskoista kotimatalle. Ajamme päivän aikana Kollaan kautta illaksi Sortavalaan, minne saapuminen noin klo 19.00. Majoittuminen hotelli Kauniiseen ja illallinen hotellissa klo 19.30.

Perjantai 10.6.2011

Aamiainen hotellissa klo 8.00. Huoneiden luovutus klo 9.30. Ajamme rajalle ja rajanylityksen jälkeen matka jatkuu Siilinjärvelle, missä lounas. Matkamme jatkuu kohti Kauhavaa, minne saapuminen noin klo 20.00.

Ohjelmamuutokset mahdollisia. Tarkempaan ohjelmaan voimme paneutua myöhemmin (kohdevalinnat, aikataulutuksen jne.)

Ilmoittautuminen s-postilla: alkaa välittömästi;
info@matka-saarikoski.fi
puhelin: (06) 433 00 00

Tiedustelut: matkanjohtaja Eero Paavola,
0400-925196, eero.paavola@kauhava.fi

OAJ:n Pohjanmaan alueyhdistys ry OAJ:s regionförening i Österbotten

KOKOUSKUTSU/MÖTESKALLELSE

OAJ:n Pohjanmaan alueyhdistys ry:n vuosikokous pidetään ti 19.4.2011 hotelli Silveriassa, Ruutikellarintie 4, auditorio, 65100 Vaasa. Klo 17.00 alkaen ruokailu sekä ilmoittautumiset ja varsinainen kokous alkaa klo 18.00. Årsmötet för OAJ:s regionförening i Österbotten hålls ti den 19.4.2011 i hotel Silveria, Krutkällarv. 4, auditorio, 65100 Vasa. Från kl 17.00 servering och emottagning av anmälningar. Mötet börjar kl 18.00.

Ohjelma/Program

Avaus/Mötet öppnas: Ari Rousu

Vahinkovakuutusyhtiö IF:n tervehdys/IF Skadeförsäkringsbolags hälsning

Huomionosoitukset/Uppvaktningar

I Kokouksen järjestäytymisen/Organisering av mötet

1. Valitaan kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri/val av ordförande och sekreterare.
2. Valitaan pöytäkirjantarkistajat ja ääntenlaskijat/val av protokolljusterare och rösträknare.
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/lagenlighet och beslutförhet.
4. Vahvistetaan kokouksen työjärjestys/fastställande av föredragningslista.

II Varsinaiset kokousasiat/Mötesärenden

5. Käsitellään hallituksen laatima kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta/godkännande av verksamhetsberättelse för år 2010.
Ehdotus/Förslag: Hyväksytään/Godkänns.
Päätös/Beslut:
6. Käsitellään yhdistyksen tilit edelliseltä kalenterivuodelta ja tilintarkastajien lausunto sekä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä/föreningens bokslut och revisionberättelsen för räkenskapsperioden 2010 samt fastställande av bokslut och beviljande av ansvarsfrihet.
Ehdotus/Förslag: Hyväksytään tilinpäätös ja myönnetään vastuuvapaus/godkänns bokslutet och beviljas ansvarsfrihet
Päätös/Beslut:
7. Hyväksytään yhdistyksen toimintasuunnitelma vuodelle 2011/godkännande av verksamhetsplan för år 2010.
Ehdotus/Förslag: Hyväksytään/Godkänns.
Päätös/Beslut:
8. Määrätään hallituksen puheenjohtajan ja muiden jäsenten kokouspalkkiot ja matkakorvaukset sekä tilintarkastajien palkkiot vuodelle 2011/styrelseordförande och övriga styrelsemedlemmars mötesarvoden och reseersättningar samt revisorsarvoden för år 2011.
Ehdotus/Förslag: Kokouspalkkioita ei makseta, matkakorvaukset VES:n mukaan ja tilintarkastajan palkkio laskun mukaan./Mötesarvoden betalas icke, reseersättningar enligt TKA och revisorsarvoden enligt räkning.
Päätös/Beslut:

9. Määrätään jäsenyhdistysten henkilöjäsenten tai niiden alayhdistysten henkilöjäseniltä kannettavien jäsenmaksujen suuruus vuodelle 2012/fastställande av medlemsavgifter för år 2012.
Ehdotus/Förslag: 0,03 % bruttopalkasta ja perintä OAJ:n kautta, paitsi AOO, FSL, STO, LUOVA, AKOL, YLL, SMOL ja TOOL jotka maksavat jäsentensä jäsenmaksut/0,03 % av bruttolön och inkassering via OAJ utom AOO, FSL, STO, LUOVA, AKOL, YLL, SMOL och TOOL, som ersätter medlemmarnas medlemsavgifter enligt överensskommelse.
Päätös/Beslut:
10. Hyväksytään yhdistyksen talousarvio vuodelle 2011/godkännande av budgetförslag för år 2011.
Ehdotus/Förslag: Hyväksytään/Godkänns.
Päätös/Beslut:
11. Valitaan hallituksen puheenjohtaja kahdeksi seuraavaksi toimikaudeksi/val av styrelseordförande för följande två års verksamhetsperiod.
Päätös/Beslut:
12. Valitaan hallituksen jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen kahdeksi seuraavaksi toimikaudeksi/val av styrelsemedlemmar och ersättare för följande två års verksamhetsperiod.
Päätös/Beslut:
13. Valitaan kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa tarkastamaan vuoden 2012 tilejä ja hallintoa/val av två revisorer och revisorsersättare för år 2012.
Ehdotus/Förslag: Valitaan/Väljes KHT-tilintarkastusyhteisö Ernst & Young/CGR-revisor Ernst & Young.
Päätös/Beslut:
14. Käsitellään muut mahdolliset asiat/Behandling av övriga möjliga ärenden.
15. Ajankohtaiskatsaus/Aktuellt: OAJ:n koulutusasiainpäällikkö Heljä Misukka.

Seinäjoella 18.1.2011

Hallitus/Styrelsen

Ari Rousu
puheenjohtaja/ordförande

Paula Kotirinta
sihteerisekretärare

**Kokousmateriaali on ladattavissa osoitteessa
www.oajpohjanmaa.fi vuosikokous-valikossa.**

**Mötesmaterialet kan laddas från adressen
www.oajpohjanmaa.fi i menyn vuosikokous.**

OAJ Pohjanmaa/Österbotten

Yhteystiedot 2011

Hallitus:

Ari Rousu puheenjohtaja	Erätie 1 60800 Ilmajoki	044 419 1412 ari.rousu@ilmajoki.fi
Anders Ohls varapuheenjohtaja	Storåkersvägen 16 65870 Björköby	040 5200 810 anders.ohls@vaasa.fi
Miia Raunio varapuheenjohtaja	Vennäntie 5 61500 Isokyrö	050 565 0864 miia.raunio@vaasa.fi
Pia Berg vice ordförande	Västerviksv. 26 64200 Näripes	050 344 6744 piam@narpes.fi
Raija Berglund varapuheenjohtaja	Salmikatu 27-29 65200 Vaasa	0400 267 385 raija.berglund@uwasa.fi
Paula Kotirinta jäsen	Ala-Vallintie 524 61600 Jalasjärvi	050 492 1168 paula.kotirinta@jalasjarvi.fi
Tuula Ala-Lantela jäsen	Länsirannantie 428 C 62620 Ala-Seppä	050 540 9522 tuula.alantela@gmail.com
Katriina Honkala jäsen	Seinäjoentie 991 61120 Louko	040 830 4186 katriina.honkala@seamk.fi
Jyrki Jokinen jäsen	Heinäpellontie 18 65280 Vaasa	040 756 8618 jyrki.jokinen@vaasa.fi
Jussi-Pekka Kangas jäsen	Rantalantie 66 64770 Äystö	0500 599 934 jpkangas@teuva.fi
Heimo Kemppainen jäsen	Teeritie 5 62900 Alajärvi	044 297 0433 heimo.kemppainen@alajarvi.fi
Raija Lesonen jäsen	Hämeenlinnank. 6 G 51 65350 Vaasa	050 575 1220 raija.lesonen@puv.fi
Arto Martikkala jäsen	Alasinkatu 2 60320 Seinäjoki	040 868 0634 arto.martikkala@sedu.fi
Outi Pyykkö jäsen	Petäjätie 2 B 16 60550 Nurmo	044 521 2996 outi.pyytkko@edu.kuortane.fi
Ann-Sofi Røj-Lindberg medlem	Myrgrundsvägen 442 65410 Sundom	050 599 7724 aroj@abo.fi
Matti Sippola jäsen	Metsurinlenkki 16 60200 Seinäjoki	040 755 2615 matti.sippola@edu.seinajoki.fi
Gun Väkeväinen medlem	Frängsdalsvägen 43 A 5 65280 Vasa	044 377 7137 gun.vakevainen@vaasa.fi
Palkkasihteerit:		
Seppo Heinonen	Kapernauminkatu 11 60100 Seinäjoki	044 550 2043 seppo.heinonen@seinajoki.fi
Olavi Kalliovaara	Rinteentie 136 63300 Alavus	040 585 8169 olavi.kalliovaara@alavus.fi

Toimihenkilöt:		
Paula Kotirinta sihteeri	kts. edellä	
Jussi-Pekka Kangas kuntakouluttaja	kts. edellä	
Lasse Mansikka-aho tiedotussihteeri	Rannankyläntie 98 63500 Lehtimäki	040 559 4033 lassema@suomi24.fi
Kari Nieminen yt-yhdyshenkilö	Väätyrintie 12 60420 Seinäjoki	040 577 9984 kari.nieminen@edu.seinajoki.fi
Liisa Nygård koulutussihteeri	Hernesmaantie 148 63540 Hernesmaa	050 309 1609 liisa.nygord@alajarvi.fi
Outi Pyykkö yhdistystietouskoul.	kts. edellä	
Taina Saikkonen taloudenhoitaja	Rantakatu 3 b A 1 65100 Vaasa	050 533 9949 taina.saikkonen@netikka.fi
Johanna Olsson nettivastaava	Puolukkatie 26 65320 Vaasa	040 510 0717 johanna.olsson@vaasa.fi
Valtuutetut:		
Olli Autio Etelä-Pohjanmaan vp	Hovioikeudenp. 2 C 65100 Vaasa	olli.autio@vaasa.fi
Pia Berg FSL	kts. edellä	
Inger Damlin FSL	Lätnevägen 186 66600 Vörrå	inder.damlin@vora-maxmo.fi
Arja Haapaoja LTOL	Pellervonkatu 2 B 65300 Vaasa	040 773 2756 arja.haapaoja@vaasa.fi
Minna Herttua-Niemi LTOL	Hämeenlinnank. 8 H 63 65350 Vaasa	040 755 2907 minna.herttua-niemi@vaasa.fi
Jarmo Juupaluoma Etelä-Pohjanmaan vp	Pikkukotämäki 4 65380 Vaasa	050 355 3056 jarmo.juupaluoma@vaasa.fi
Kari Nieminen Etelä-Pohjanmaan vp	kts. edellä	
Ann-Sofi Røj-Lindberg FSL	kts. edellä	
Matti Sippola Etelä-Pohjanmaan vp	kts. edellä	
Jaakko Syrjänen Etelä-Pohjanmaan vp	Martantie 2 61800 Kauhajoki	jaakko.syrjanen@kauhajoki.fi
OAJ:n hallitus:		
Matti Sippola	kts.edellä	
OAJ:n Pohjanmaan aluetuomisto	Kauppapuistikko 4 as 20 65100 Vaasa	050 533 9949 taina.saikkonen@netikka.fi

OAJ:n Pohjanmaan aluetuomisto

Kauppapuistikko 4 as 20, 65100 Vaasa

ma–to klo 9–16, pe klo 9–13

Puh. 06-317 0867, 050 533 9949

Fax 06-317 0865

taina.saikkonen@netikka.fi

Jäsenyhdistysten

PUHEENJOHTAJAT 2011

Alajärvi

Felix de Silva, felix.desilva(at)alajarvi.fi
www.opyalajarvi.fi

Alavus

Päivi Pihlajamäki, paivi.pihlajamaki(at)alavus.fi

Evijärvi

Juha Niemissalo, juha.niemissalo(at)evijarvi.fi

Ilmajoki

Maria Palmu, maria.palmu(at)ilmajoki.fi

Isojoki

Jouni Inget, jouni.inget(at)isojoki.fi

Isokyrö

Susanna Pietikäinen, susanna.pietikainen(at)isokyro.fi

Jalasjärvi

Tapio Heikkinen, tapio.heikkinen(at)jakk.fi

Karjajoki

Ritva Karesola, karri(at)karjajoki.fi

Kaskinen

Matti Myllylä, matti.myllyla(at)kaskinen.fi

Kauhajoki

Soili Arola, soili.arola(at)kauhajoki.fi

Kauhava

Eero Paavola, eero.paavola(at)kauhava.fi

Kristiinankaupunki

Marina Grindgards, marina.grindgards(at)krs.fi

Kuortane

Jussi Taittonen, jussi.taittonen(at)edu.kuortane.fi

Kurikka

Minna Marttila, minna.marttila(at)kurikka.fi

Laihia

Arto Knuutti, arto.knuutti(at)laihia.fi

Lappajärvi

Tuula Ala-Lantela, tuula.alantela(at)gmail.com

Lapua

Esa Rintala, esa.rintala(at)netikka.fi

Seinäjoki

Päivi Nikkarikoski, paivi.nikkarikoski(at)edu.seinajoki.fi
www.oajseinajoki.fi

Soini

Kyösti Pihlajamäki, kyosti.pihlajamaki(at)edu.soini.fi

Teuva

Jussi-Pekka Kangas, jpkangas(at)teuva.fi

Töysä

Kyllikki Kangas, kyllikki.kangas(at)edu.toysa.fi

Vaasa

Jarmo Juupaluoma, jarmo.juupaluoma(at)vaasa.fi
www.vaasanpaikallisyhdistys.net

Vähäkyrö

Johanna Luoma, jluoma(at)isokyro.fi

Ähtäri

Pauli Palomäki, pauli.palomaki(at)ahtari.fi

Botnia

Gun-Lis Häggman, g_lhaggman(at)hotmail.com

FSL

Dan Johansson, dan.johansson(at)fsl.fi
www.fsl.fi

SANASELITYKSET LASTEN SUUSTA:

1. LASKUSUHDANNE

- "Vähä niinku pulkka tai sellasta"
- "Laskee niinku takaperin"
- "Se pitää maksaa tietokoneella"
- "Tykkää laskea"
- "Että tehrään laskuja"

2. BUDJETTI

- "Kaivanto"
- "Niinku olis joku juhula"
- "Jotaki purjetta"
- "Tykkää purjehtia"
- "Että väritetähän"

3. HYVINVOINTIPALVELUT

- "Teherä jotain hyväksi"
- "Että palvelee, jos on sairas"
- "Jos voi huonosti, niin ne sitte parantaa hyvähän kuntoon!"
- "Palvellahan hyvin"
- "Että auttaa paranemahan"

4. OIKEUDENMUKAISUUS

- "Se on sellasia sääntöjä, joita nouratetahan"
- "Ettei saa teherä mitään niinku väärin"
- "Vaikka on kiltisti ja ystävällinen toisille"
- "Teköö oikeen; niinku muukki!"
- "Että auttaa ihmisiiä"

5. ERITYISOPETUS

- "Että opetetahan jotain erityisiä asioota"
- "Opettaa tosi hyvin"
- "Siinä tarvitahan apua...esimerkiksi sitte siinä pitää teherä niinku se käskööl"
- "Että opettaa jotenki erikoosesti"
- "Että opetetahan jotaki tekemähän"

6. TUNTIJAKO

- "Että jaetahan tunteja"
- "Jaetaan vaikka; jos on koleme ryhmää, niin että eka ryhmä toiseen, kakkos ryhmä toiseen ja kolmas ryhmä toiseen paikkahan"
- "Välitunti"
- "Että on tunnin hilijaa!"
- "Että jaetaan kaksi tuntia yhtehen"

Mari Rinta-Nikkolalle totuuksia kertomassa kolme tyttöä ja kaksi poikaa Kurikasta